

SLOVENSKI NAROD

Ishaja vank dan popoldne, izvenredni nedelje in praznike. — Inzerati do 30 pett 4 2 D, do 100 vrst 30 50 p, večji inzerati pett vrsta 4 D; notice, posilno, izjave, reklame, preklici beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inzeratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravništvo: Kraljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.

Uredništvo: Kraljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Poština plačana v gotovini.

Sestanek v Rimu

Nenadni odhod našega zunanjega ministra dr. Ninčiča v Rim je vzbudil v vsej državi veliko senzacijo. Z umljivo vznemirjenostjo komentira ta odhod tudi slovenska javnost, ki instinktivno čuti, da gre pri vsakem sestanku med našimi in italijanskimi diplomati za zunanje-politične interese naše države na zapadu, ki tangirajo neposredno položaj in nacionalne občutke Slovencev.

Ponovno so se pojavljale v zadnjem času i pri nas i v inozemstvu vesti o vojaški garancijski zvezi med Italijo in Jugoslavijo. Demantirali so jih tako v Beogradu kakor v Rimu. Ob nenadnem tajnstvenem odpotovanju dr. Ninčiča in poslanika Bodrera nastopajo znova in izledajo tem bolj verjetne.

Naj bo že tako ali tako, gotovo je, da se Mussolini in Ninčič ne bosta razgovarjala o vremenju. Jugoslavija in Italija imata kljub vsemu toliko skupnih interesov, da se samo od sebe vsiljuje enotno postopanje. Znani trolski incidenti je jasno pokazal na nasprotje med Italijo in Nemčijo, ki ni povzročeno samo po preganjanju južnotirolskih Nemcev, ampak temelji na važnejših svetovopolitičnih momentih. Kakor nam in celji Maši antanti, tudi Italiji ne more biti vse eno, ako se pojavi po vstopu Nemčije v Društvo narodov anglogermanska hegemonija. Kakor Jugoslavija in Češkoslovaška tudi Italija ne more hladno gledati, kako zavzema vedno večje dimenzije pokret za združitev Avstrije z Nemčijo. Vse tri države morajo misliti na svojo varnost pred nikakor še ne izumrlim pangermanskim in morajo doseči zadostne garancije, kadar pride do združitve.

Vprašani je torej dovolj, da o njih razpravljata voditelja naše in italijanske zunanje politike. Ako ob tej priliki tudi ne pride do formalne zveze, rezultat sestanka in razgovorov, ki so že dolgo vrše med Rimom in Beogradom, bo vsekakor še tesnejša kolaboracija med Jugoslavijo in Italijo v evropski politiki.

S pametjo bomo morda po treznem premisleku tako zblizanje odobrili tudi Slovenci. S srcem ga ne moremo, vsaj sedaj še ne. Ne moremo biti iskreni prijatelji državi, ki brezobzirno gazi vse primitivne pravice naših rojakov v Primorju. Naj omogoči Italija Jugoslovenom v svojih mejah dostojno kulturno življenje, pa bomo tudi Slovenci in Hrvati iskreno pozdravili vsako zblizanje z njo. Saj se zavedamo tudi mi, da imamo mnogo skupnih interesov, da se medsebojno zlasti v gospodarskem oziru tako harmonično izpopolnjujemo, kakor malokatera dva druga naroda. Lahko bi živeli v res odkritem prijateljstvu. Dokler pa Italija ne spremeni svoje politike napram primorskim Slovincem in Hrvatom, ne more apelirati na naša srca.

„Dom“ o politični situaciji

Zagreb, 24. februarja. Današnji »Dom« slika politično situacijo ter omenja, da so se odnošali med radikali in radičevci popolnoma razčistili. To je zasuga ministrskega predsednika Nikole Pašića, ki je z vsem mladenškim ognjem branil v radikalnem klubu politiko narodnega sporazuma tako, da so se njemu pridružili tudi nasprotniki. V hrvatskem seljaškem parlamentarnem klubu ni bilo treba posebej objaviti sporazuma, ker je bil ta poslanecm predčitan že 14. julija in ga je predsednik na vseh svojih shodih primerno narodu raztolmačil.

»Dom« dalje objavlja tudi politično notico proti slovenskim klerikalom. Pravi, da so se slovenski klerikalci 20. februarja v narodni skupščini obnašali kakor divjaki in da je predsednik HSS Stepan Radič s slovenskimi klerikalci temeljito obračunal.

Danes

Cesaričine vijolice

Pretrsljiva in zanimiva drama iz francoskega dvora. — Usoda lepe, mlade prodajalke vijolice, katero vlogo igra slavna francoska filmska zvezda

Raquel Meller.

Predstave: ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. uri.

PRIDE

«FRIZENSKA KRI»

s Hanzom Scheletowom.

«Kino Ideal»

Nenaden odhod dr. Ninčiča v Rim

Tajnstveno potovanje našega zunanjega ministra. — Spremlja ga italijanski poslanik Bodrero. — Alarmantni komentarji.

Beograd, 24. februarja. Snoči je kakor blisk z jasnega neba presenčila beogradsko javnost vest, da se zunanji minister dr. Ninčič še zvečer odpre v Rim kjer se sestane z ministrskim predsednikom Mussolinijem.

Ničiče ni poprej o tem ničesar vedel. Včerašnji popoldanski listi so se zadrževali, da se odpre zunanji minister šele začetkom marca, in to naravnost v Ženevo. Na zunanjem ministrstvu samem so izjavili, da je odpotovanje dr. Ninčiča določeno za prve dni marca. Ne ve se še, ali je do sestanka med Ninčičem in Mussolinijem res prišlo tako nenadno, ali pa je bil sklenjen že poprej in so to vest samo tako skrbno čuvali.

Z Ninčičem potujeta tudi še njegovega kabineta Vucković in načelnik v zunanjem ministrstvu Antič. Posebno senzacijo pa je vzbudilo dejstvo, da je skupno z dr. Ninčičem odpotoval v Rim tudi italijanski poslanik na našem dvoru general Bodrero in to ravno tako tajno in nenadno kakor Ninčič sam.

Zunanje ministrstvo je izdalo o potovanju dr. Ninčiča kratek komuniké, ki pravi lakonično: »Radi izmenjave misli o položaju, ki je bil ustvarjen v Evropi po locarnskih pogodbah, je od-

potoval minister zunanjih del dr. Ninčič nocoj v Rim, kjer se sestane z ministrskim predsednikom Benitto Mussolinijem.

Odhod dr. Ninčiča in generala Bodrera je vzbudil seveda splošno senzacijo in se živahno komentira. Zopet se pojavljajo vesti, da gre za tesnejšo zvezo med Italijo in Jugoslavijo. Nekateri govore o medsebojni garancijski pogodbi po vzorcu locarnskih pogodb, drugi menijo, da gre za skupno akcijo proti priključitvenemu gibanju Avstrije k Nemčiji. Vnovič se ponavljajo tudi verzije, da je pričakovati kot protitutež proti vstopu Nemčije v Društvo narodov čim tesnejše kooperacije med Francijo, Italijo in Malo antanto. Gotovosti ni mogoče doznati od nikoder. Na zunanjem ministrstvu izjavljajo, da ne vedo ničesar. Tudi tuji diplomati so zelo rezervirani, bodisi da res niso informirani o podrobnosti potovanja, bodisi da nočejo dati nikakršnih izjav.

V Rimu ostane dr. Ninčič dva do tri dni, nato pa odpotuje v Pariz. Tam bo razpravljaj s francosko vlado baje tudi o obisku kralja Aleksandra v Franciji. Iz Pariza odpotuje dr. Ninčič v Ženevo, kjer se udeležijo zasedanja Društva narodov.

Ninčič in Bodrero v Ljubljani

Razgovor našega urednika s obema diplomatoma. — O neposrednem povodu in o namenu nenadnega potovanja v Rim ne moreta ničesar izjaviti.

Ljubljana, 24. febr.

Danes ob 11. dopoldne je prišel zunanji minister dr. Ninčič v spremstvu visokih uradnikov zunanjega ministrstva v Ljubljano, odkoder je po enournem odmoru nadaljeval pot preko Rakeka v Rim, kjer se sestane z italijanskim ministrskim predsednikom Mussolinijem. Na peronu je radi prihoda zunanjega ministra dočel živahno radovednega občinstva. Zunanje ministrstvo sta po prihodu vlaka pozdravila veliki župan dr. Vilko Baltić in direktor ljubljanske železniške direkcije dr. Borke.

Posebno pozornost je vzbudilo dejstvo, da se v spremstvu zunanjega ministra dr. Ninčiča nahajata tudi italijanski poslanik general Bodrero, ki spremlja našega zunanjega ministra službeno v Rim. Naš urednik se je približal generalu Bodreru in ga vprašal za motive nenadnega sestanka našega in italijanskega zunanjega ministra, ozir. ministrskega predsednika v Rimu.

General Bodrero je ljubeznivo odgovoril: »Spremljam našega zunanjega ministra dr. Ninčiča v Rim v službeni lastnosti italijanskega poslanika v Beogradu. Motivi sestanka so vam znani iz komunikéja, ki je bil izdan včeraj zvečer. Gre za razgovor o splošni situaciji, ki je nastala v Srednji Evropi po locarnski pogodbi. Logično je, da se bodo tudi s tem sestankom vtrdile prijateljske vezi, ki vežejo obe državi.»

Na vprašanje, ali bodo na sestanku v Rimu razpravljali tudi o konkretni situaciji, ki je nastala po zadnjem tirloškim incidentu ter o problemu priključitve Avstrije k Nemčiji, je vrnil italijanski poslanik:

»Na to vprašanje vam žal ne morem dati nobenega odgovora. Meni kot poslaniku ni znano, kaj razgovarjajo ministri med sabo in med štirimi očmi. Vsekakor bo splošna situacija po locarnski pogodbi na dnevnem redu razgovora. Na vaše vprašanje glede trditve italijanskega časopisa, da je beogradska vlada sprejela Mussolinijev govor o Tirolski simpatično, vam odgovorjam, da mi trditve italijanskega tiska niso znane, da pa so v beogradskih političnih krogih posmatrali Mussolinijev govor kot primeren (convenable).»

Po tem kratkem, pa prijaznem razgovoru se je naš urednik približal zunanjemu ministru, ki je bil danes posebno dobro razpoložen. Na njegovo vprašanje o namenu sestanka v Rimu, ki je vzbudil s svojimi komentarji zlasti v Sloveniji splošno senzacijo, je odvrnil dr. Ninčič, da nima h komunikéju, ki ga je izdalo včeraj zvečer zunanje ministrstvo, ničesar pristaviti. Govoril bo z Mussolinijem o splošni situaciji po locarnski pogodbi. Na vprašanje našega

sotrudnika, ali se bodo ti razgovori dotikali tudi konkretnih vprašanj, ki so skupni Italiji in Jugoslaviji glede Avstrije, se je zunanji minister izkazal odgovorju, pozdravljajoč po sotrudniku v Ljubljano in Slovenijo, kamor potuje vsigdar s posebno radostjo.

Po tem kratkem razgovoru je bil zunanjemu ministru predstavljen ljubljanski generalni konzul Italije, marki Gavotti. Po kratki izmenjavi pozdravov se je zunanji minister dr. Ninčič napotil v svoj salonski voz, kjer je obedeloval v družbi ostalih svojih spremljevalcev.

Zunanji minister dr. Ninčič potuje v posebnem salonskem vozu. Naša vlada je stavila tudi italijanskemu poslaniku v Beogradu generalu Bodreru poseben salonski voz na razpolago, ki je priključen za salonskim vozom zunanjega ministra.

Oba diplomata sta z opoldanskim tržaškim brzovlakom nadaljevala pot na Rakek in v Rim.

Ureditev naših vojnih dolgov

Naš dolg Angliji znaša 30 milijonov funtov.

Beograd, 24. februarja. Iz Londona javljajo: V tukajšnjih dobro poučenih krogih naglašajo, da prispe finančna komisija Jugoslavije na svojem povratku iz Amerike dne 27. t. m. v London. Finančni minister dr. Stojadinović ostane več dni v Londonu in prične pogajanja z zastopniki angleškega državnega zaklada glede ureditve srbskega vojnega dolga Angliji. Ta dolg znaša 30 milijonov funtov sterlingov.

Z ozirom na vesti, da je Amerika že sprejela pogoje za ureditev naših vojnih dolgov, doznava vaš dopisnik na pristojnem mestu, da ta vest ne odgovarja resni povsem iz enostavnega razloga ne, ker je doslej naša delegacija izvršila ameriški samo svoje predloge, a ameriška naši protipredloge. Nobena delegacija še ni ničesar odobrila. Konstatira se samo, da so stališča obeh delegacij zelo blizu in je upanje v sporazum. Ker ameriški komisiji ni mogoče takoj proučavati naših predlogov in ker je komisija tudi z drugimi posli znatno zaposlena.

DR. BENEŠ POSETI DUNAJ

Dunaj, 24. februarja. Današnji jutranji listi poročajo iz Prage, da prispe češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš na svojem potu v Ženevo v soboto zjutraj 6. marca na Dunaj, kjer ostane ves dan gost avstrijske vlade. Zvečer dr. Beneš nadaljuje svoje pot. Glede poseta še ni sestavljen nikakr oficijelni program, pač pa zatrjujejo, da se namerava zvezni kancelar dr. Ramek peljati dr. Benešu nasproti do Češkoslovaške meje. Povodom tega poseta se najbrže podpisše tudi češkoslovaško-avstrijska pogodba o rečni plovidbi.

Kako si predstavljajo radičevci državo

Govor radičevskega seljaka v proračunski debati. — «Uradnikom ni treba ničesar dati!» «Samo kmetje morejo biti ministri!»

Beograd, 24. februarja. Danes zjutraj sta prispevala v Beograd prosvetni minister Stepan Radič in minister za socijalno politiko Milan Simonović. Za časa današnje dopoldanske proračunske razprave sta oba prišla v skupščino in se vsedla na svoje ministrske sedeže. Branitelji hrvatske fronte Radič se doslej še ni pobotal z zastopnikom srbske fronte Simonovićem. V parlamentarnih krogih je vzbudila precejšnjo pozornost tudi vest, da se je prosvetni minister Stepan Radič pismeno opravičil pri sotsotski pravni fakulteti, tako pri profesorjih kakor tudi pri dijakih radi žaljiv, ki jih je rabil proti njim na znamen mariborskem shodu.

Seja Narodne skupščine je pričela že ob 9. dopoldne. K proračunski debati je govoril posl. dr. Zanič (HZ), ki je ostro kritiziral državni proračun, posebno davčno neenakost. Krivdo neenakosti davkov zvrča na centralizem in zagovarja federalistično ureditev države.

Posl. Vesenjak (kler.) obtožuje finančnega ministra, da je on kriv težkemu finančnemu položaju. Obširno govori o davčnih bremenih v Sloveniji, kjer davčni višek iztiska zadnji vinar. Trgovska bilanca po njegovem mnenju ne more biti aktivna, marveč pasivna. Teško bo iz naroda dobiti 13 milijard.

Zanimiv je bil govor radičevca posl. Antona Babiča, ki ga je zbornica spremljala z ironičnimi medklki. Posl. Babič je z veliko vneto branil sedanjo vlado in njeno finančno politiko. Njegov govor je bil plagiat Radičevih govorov, zato je Radič večkrat govornika pohvalil s primernimi medklki in s ploskanjem. Poslanec Babič je med drugim dejal, da »hruške cveto spomladi, a v jeseni obira kmet sadje.« Rezultati nove vladavine se še ne vidijo, pač pa ne izostanejo v kratkem času. Za parlament ni potrebna »pokvarjena gospoda«, marveč seljaki. Kadar bodo tvorili parlament sami seljaki, takrat bo to pravi seljaški parlament. Ministri morajo biti le seljaki! (Medklki: «Zato ste postavili za ministre štiri fiškale!») Seje narodne skupščine se morajo pričeti ob 4. zjutraj, ker takrat gre seljak na delo, ne pa ob 9. dopoldne, kakor to dela gospoda! (Minister Stepan Radič mu živahno ploska.) Ni potrebno, da država vrne uradniku odtegnjenih 20%! Uradniki so dobro plačani! Na vsako važno mesto v državi je potreba postaviti seljaka!

Posl. Pera Marković (dav. dem.) je za tem govoril proti proračunu. Seja je bila na to končana.

Danes popoldne se sestane plenum finančnega odbora.

Madžarski parlament brani Bethlena

Večina madžarskega parlamenta je mnenja, da je izšla vlada iz falzifikatorske preiskave čistih rok. — Grof Bethlen potuje v Ženevo.

Budimpešta, 24. februarja. Preiskovalna komisija je danes predložila skupščini poročilo glede preiskave o ponarejalški aferi. Poročilo večinoma vsebuje 120 s strojem pisanih strani, poročilo manjšine pa 57 strani. Vladna večina skuša potom kompromisa doseči, da se v skupščini ne razvije dalekosežna in izčrpa razprava o ponarejalški aferi. Razprava se prične v četrtek.

Od vladne večine predloženo poročilo ugotavlja: 1. Ideji zločina, njega izvršitvi in podpori so bili povsem tuji tako predsednik kakor tudi vsi ostali člani vlade; 2. po odkritju zločina so uporabili ministrski predsednik in ostali člani vlade vsa sredstva, da se je kazenska zadeva ponarejanja pojasnila in da so se izsledili storilci in soudeleženci.

ci; 3. v zvezi z zločinom se niso pojavili nikakr znaki, na podlagi katerih bi se mogla ugotoviti odgovornost vlade za ta zločin.

Ministrski predsednik Bethlen je sklenil, da odpotuje 6. marca skupno s finančnim ministrom v Ženevo, ker se vrši izredno zasedanje Društva narodov, ki bo za Madžarsko izredne važnosti. V razpravo pride vprašanje sanacijske akcije in se bo obravnavala zadnja etapa te akcije. Za časa odsotnosti ministrskega predsednika ne bo skupščina obravnavala ponarejalške afere. Glede tega je že dosežen med večino in delom opozicije sporazum. Razprava bo potekala mirno. Socijalni demokratje pa nasprotno odklanjajo vsak sporazum in zahtevajo, da vlada odstopi.

SMRT MATERE SKUPŠČINSKEGA PREDSEDNIKA

Beograd, 24. februarja. Snoči je umrla mati predsednika narodne skupščine Marka Trifkovića. Pokopnica je bila šolska družica ministrskega predsednika Nikole Pašića in je dosegla visoko starost nad 90 let. Pogreb pokopnice se vrši danes ob 16. Predsedstvo narodne skupščine je položilo na krsto krasen venec.

STANJE DR. LORKOVIČA

Beograd, 24. februarja. Predsedstvo narodne skupščine se je danes preko velikega župana v Zagrebu telefonično informiralo pri rodbini o stanju predsednika Hrvatske federalistične seljaške stranke dr. Ivana Lorkovića. Rodbina je izjavila, da se dr. Lorković nahaja v agoniji in da ni nikaake nade na zboljšanje.

Tirolska demonstrira proti dr Rameku

Dunaj, 24. februarja. Iz Inomosta javljajo, da se je vršil včeraj od 300 oseb obiskani protestni shod Tirolske proti izjavi zveznega kancelarja dr. Rameka glede odnošajev Avstrije do Italije. Tirolska ni zadovoljna z odstavkom dr. Ramekove izjave, ki se nanaša na nemško narodno manjšino v Južnem Tirolskem. Shod je potekel zelo burno in so zborovalci neprestano vzklikali: »Doll kancelar dr. Ramek!« Govorniki so naglašali, da zvezna vlada ni zadostno in uspešno branila pravic nemške narodne manjšine, kateri se gode od strani italijanskih fašistov velike krivice. Nekateri govorniki so zahtevali, da mora vlada takoj odstopiti. Sprejeta je bila resolucija, ki zahteva: 1.) takojšnji odstop zvezne vlade; 2.) predložitev južno - tirolskega vprašanja svetu Društva narodov in 3.) v skrajnem slučaju priključitev Avstrije Nemčiji, ker Avstrija ne sme biti vazal Italije.

Borzna poročila

Ljubljanska borza.

Lesni trg. Ponudb in povpraševanja precej; prodanih 110 vagonov železniških bukovih pragov 251 do 260 m. 13.5x23x4 cm po 30 Din, 20 vagonov 2.45 m. 12.5x22x12 1/2 cm po 25 Din za komad fco. vagon n. p. 4 vag. smrekovih hlodov od 25 cm prem. naprej, 4 m dolž. fco. Domžale 250 D. 2 1/4% drž. renta za vojno škodo 279.281; 7% invest. pos. iz l. 1921. 78, 80; Celjska posojilnica d. d. 200, 205; Ljubljanska kreditna banka 200, 220; Merkantilna banka 100, 102; Prva hrvatska štedionica 978, 985; Kreditni zavod 175, 185; Slavonska banka 50, —; Strojne tovarne in livarne —, 125; Trboveljska premogokopna družba 392, 400; Združene papirnice 110, —1 Stavbena družba d. d. Ljubljana 90, 100; Šešir d. d. 115, 120; 4 1/4% kom. zad. dež. bke 20, 22; 4 1/4% zast. l. kr. dež. bke 20, 22.

Zagrebska borza

Curih 10.9354—10.9754, Praga 168.11—169.11, Newyork 56.675—56.975, London 276.19—277.39, Trst 228.03—229.23, Berlin 13.526—13.566, Dunaj 799.40—803.40. 7% invest. posol. 1921 77—78; 2 1/4% drž. rente za ratnu štetu 279—280, Ljubljanska kreditna banka 200, Hrv. eskomptna banka 121—122, Kreditna banka, Zgb. 128—129, Hipotekarna banka 66 1/2—68, Jugobanka 105—106, Prastrediona 975—980, Šešerana Osijek 410—430, Isis d. d. 60—65, Nihag 34, Gutman 300—320, Slaveks 148, Slavonija 42—44, Trboveljska 380—400, Vevče 105, Agraria 44 1/2—45.

Inozemske borze

Curih, 24. februarja. Borza: Paris 19.25, London 25.2675, Newyork 519.50, Milan 20.87, Praga 15.385, Dunaj 73.12. Trst, 24. februarja. Predborza: Beograd 43.75—43.80, Paris 91.25—91.50, London 121—121.075, Newyork 24.86—24.88, Curih 477—481, Praga 73.40—73.60. Dunaj 346—352.

Pismo iz Prage.

Naloge novega parlamenta. — Nemški poslanci podpirajo madžarske ponarejalce. — Incident v skupščini.

Praga, 21. februarja. Letošnje zasedanje češkoslovaškega parlamenta se je pričelo s skupščinsko sejo v torek 16. t. m. Parlament se je sestel v znamenju uradniških zahtev. Ze pred novembarskimi volitvami je bilo košljivo vprašanje ureditve uradniških plač predmet parlamentarnih pogajanj, ki je pa ostalo nerešeno v prvi vrsti zato, ker so socialisti demokrati zahtevali, naj se parlament razpusti in razpiše nove volitve. Ministrski predsednik dr. Švebica je že takrat v imenu vlade obljubil, da bo to vprašanje rešeno takoj, čim se sestane novi parlament. Zdej mora vlada uradništvu demo obljubo izpolniti.

In res je vlada pripravila načrt o ureditvi plač državnih uradnikov, učiteljev in obrtnih zdravnikov. V kratkem pride pred parlament tudi vprašanje kritiča teh izdatkov, ki bo zahtevalo približno 790 milijonov Kč. Koalicijske stranke se o kritiki in predlogih samih še niso definitivno sporazumele. Vprašanje ureditve duhovniških plač je bilo na prirediteljskih sejah strank odgojeno. Koalicijske stranke so morale najprej rešiti tudi vprašanje predsedstva narodne skupščine in senata. O tem so se vodila več tednov brezuspešna pogajanja. Naposled je bil dosežen sporazum tako, da bo predsedoval narodni skupščini dve leti pristaja republiške zemljoradniške, eno leto pa pristaja ljudske (čsl. klerikalne) stranke. Za prvega predsednika je bil izvoljen bivši minister, poslanec Malypetr, pristaja zemljoradniške republiške stranke. Glede senata je bilo sklenjeno, da mu bo predsedoval prvo leto češki socialisti, drugo pristaja ljudske, tretje pa socialno-demokratske stranke. Za prvega predsednika senata je bil izvoljen češki socialist, bivši minister senator Kiofac.

Na prvi senatne skupščine je odgovarjal zunanji minister dr. Beneš na interpelacijo koalicijskih strank glede madžarske ponarejevalske afera. Iz njegovega obširnega odgovora sledi, da bo češkoslovaška čakala, da bo končana preiskava. Zanimivo je, da so bili za časa dr. Beneševoga govora najbolj radodarni nemški poslanci. Ko pa je bil sprožen predlog, naj se prične debata o ministrovem ekspozitu, je nastopila opozicija pod vodstvom nemških socialnih demokratov proti debati, da se sicer vedno demokratično zavzema za debato. Vitis je bil ta, da so priskočili zlasti nemški socialni demokrati na ta način

madžarskim ponarejevalcem na pomoč. Kakšni razlogi so jih vodili pri tem, je seveda drugo vprašanje. Tako postopanje je javnost naravno obsodila, zakaj s ponarejanjem francoskih, jugoslovaških in češkoslovaških novčanic je bilo oškodovano prebivalstvo ne glede na narodnost.

Nemški poslanci so skušali izzvati v parlamentu izgrede, toda to se jim je posrečilo samo deloma. Za povod razgrajanja so si izposodili vladno jezikovno naredbo z dne 3. februarja t. l. kot pravilnik za izvrševanje jezikovnega zakona z dne 29. februarja 1920. Dasi gre zakon in jezikovna naredba narodnim manjšinam, osobito tam, kjer so naseljeni v večjem številu (okraj z najmanj 20 in 66% manjšino), zela na roko, so ga označili Nemci kot njihovo suvereno akcijo najbrž samo zato, ker je priznava državnemu (uradnemu) jeziku veljavnost v celi državi.

Slovaški (Hlinkovi) klerikalci se pripravljajo na vstop iz opozicije. Z vlogo se pogajajo za izstop iz opozicije pod pogojem gotovih koncesij. Ne da se reči, da bodo imela ta pogajanja uspeh, še manj pa trditi, da vstopijo slovaški klerikalci že zdej v vlado. Pač pa se razgrajanja opozicijskih strank niso udeležili in opozicija najbrž ne bo mogla več računati z njihovo podporo.

Komunisti so ponovno opozorili javnost, da še žive. Njihov govornik poslanec Haken je porabil vest o dozdnevni intervenciji nekaterih višjih vojaških korov pri predsedniku republike proti priznanju sovjetske Rusije de iure za napad na češkoslovaško generaliteto in pozvi na vojaštvo, naj se generalom energično upre. Na ta nemšten in drzen izpad je reagiral minister narodne obrane Střibny. Vse klevete je odločno zavrnil in izjavil, da češkoslovaška armada je in mora biti zvišena nad vsako politično agitacijo in strankarstvom.

Madžarski krščanski - socialni poslanec Fedor se je na tokoviti sejni narodne skupščine odličnoval. Med burnimi prizori povodom dr. Beneševoga govora je vrzel med poslance svoje aktivke, ki je zadela in ranila bivšega ministra, socialno-demokratskega poslanca dr. Meissnerja. Za svoje hujstvo je bil na tri dni izključen od skupščinskih sej.

V kratkem pride pred parlament osnova novele k obrambnemu zakonu. Baje misli vlada ob tej priliki odpraviti vojaško vojnično pravico.

definitivno osvoboditev pesnika Vojnoviča. Iz Dubrovnika je bil dr. Beneš premeščen v Krakov, nato pa odslovljen od vojakov. Po prevratu je prestopil v konzularno službo češkoslovaške republike in koncem l. 1919. imenovan za generalnega konzula CSR v Ljubljani. Njegov prednik Vondraček je vodil ljubljansko ekspozično neoficijelno in samo kot zastopnik češkoslovaškega železniškega ministrstva.

Dr. Beneševot delovanje v Ljubljani je bilo vsestransko. Najprvo je vzorčno organiziral generalni konzulat ter ga izpremenil v moderno institucijo reprezentativnega ter interesnega značaja. Kot vodja konzulata je kumoval skoro vsem pojavom gospodarskega in kulturnega zblizovanja med češkoslovaškim in jugoslovaškim narodom. Svojo reprezentativno mislijo pa ni omejil na uradne ure, nego se povzpel do prvega urednika in iniciatorja Češkoslovaško - jugoslovaških lig, posegašč s tem k slovaški reorganizaciji bele Ljubljane in ostalih mest Slovenije. Tudi na polju češkega šolstva v Sloveniji si je stekel nevenilive zasluge. Največ pa se je generalni konzul dr. Beneš priključil s svojo šarmantno osebnostjo, ki očara vsakega, ki pride z njim v stike. Z veliko osebnim poštrevovalnostjo je podpiral mladone vse naše humanitarne in kulturne institucije.

Z njegovim odhodom bo beležil češko - jugoslovaški pokret v Sloveniji skoro nenadomestljivo izgubo. Prepričani smo, da bo tudi z novega mesta v praškem zunanem ministrstvu nadaljeval tradicije svojega dela ter podpiral slovaško tedej, kateri je znal med nami dati tako konkretno in priprečevalno obliko.

Pri odhodu mu kličemo: Tisočkrat hvala in mnogaja leta!

Ob tej priliki vnovič opozarjamo občinstvo na današnji poslovilni večer, ki ga priredijo odhajajočemu generalnemu konzulu ljubljanske narodna društva. Večer se vrši v veliki dvorani Kazine in se začne točno ob 8. Udeležite se ga v čim večjem številu!

Stoletnica rojstva S. Miletića

V novem Sadu so večerjaj na svečan način proslavili stoletnico rojstva prubuditelja in voditelja srbskih seljakov v Svoztorjari Miletića. Svečanost se je izvršila ob 10. dopoldne v dvorani mestnega magistrata. Prisostvovali so ji za vlado minister ver Miša Trifunović, poljedelski minister Krsta Miletić in pokojnikov sin minister dr. Slavko Miletić. Narodno skupščino sta oficijelno zastopala podpredsednik dr. Subotić in skupščinski tajnik Pavlović. Proslavi pa je poleg tega prisostvovalo tudi mnogo radikalnih narodnih poslancev, med drugimi predsednik radikalnega kluba Luba Živković. Načelnik mestne občine Milan Jovanović je otvoril svečanost s kratkim pozdravnim govorom, na kar je profesor Mita Kličić v splošnih obrih očrtal življenje in delovanje Svetozarja Miletića. Minister ver Miša Trifunović je v svojem govoru vzporejal delovanje Miletićevo v Vojvodini z delovanjem Karadžorja v Srbiji za osvoboditev naroda.

Svetozar Miletić je bil rojen 23. februarja 1826. Že v svoji mladosti se je z največjim idealizmom začel boriti za pravice slovaškega življa v Vojvodini ter je zrevolucioniral vojvodinskega srbskega seljaka. Priporil si je odlično mesto v politiki in kulturnem življenju Srbov pod Madžarsko, bil je dolgo let pravi voditelj madžarskega in njegova interese zastopal v narodnem parlamentu. Ustanovil je tudi še sedaj v Novem Sadu izhajajoči vodilni vovodinski list »Zastav«. Madžarski režim ga je kruto preganjal ter ga ponovno pahnil tudi v ječo.

Po končani slavnosti v magistratni zbornici so udeleženci proslave korporativno odšli v pravoslavno cerkev, kjer je bila svečana božja služba. Glavna svečana v spomin stoletnice rojstva velikega srbskega voditelja Miletića se vrši 6. maja v Novem Sadu. Dohodki iz te proslave so namenjeni za spomenik Svetozarju Miletiću.

Da najboljši je to čaj, Colombo Ceylon čaj!

Jubilej dr. Edvarda Šavnika

Jutri, 25. t. m., praznuje v Kranju 50letnico promocije za doktorja medicine g. dr. Edvard Šavnik, eden najstarejših in v svojem okrožju najpopularnejših slovaških zdravnikov. Iskreno mu bodo ob tej priliki čestitali mnogostevilni njegovi prijatelji in znanci, s hvaležnostjo se ga bodo spominjali tiško gorenjskega prebivalstva, ki jim je bil ob težkih urah boleznih in v podporo kot zdravnik in čuh priatelj.

G. dr. Šavnik izhaja iz stare meščanske rodbine v Kranju, kjer je bil njegov oče lekarnar. Jubilar se je rodil leta 1852., študiral je v Kranju, Ljubljani in univerzo v Gradcu, kjer je bil 25. februarja 1876. promoviran. Dve leti je bil kopališki zdravnik v Laškem, za časa bosansko - hercegovske okupacije pa poklican v vojaško vojsko. Po demobilizaciji se je nastanil najprej kot privatni, po smrti svojega tasta pa kot okrajni zdravnik v svojem rojstnem mestu Kranju, kjer deluje zdej že tudi skoro 50 let.

Ne bomo obširno pisali o njegovem delu na zdravstvenem polju. Poznavajo jubilara in vemo, da so mu hvalospjevi zoprti. Najlepše notranje zadoščenje mu je zavest, da je bil dobernik prebivalstva, kjer je bil in je bil; v zunanje zadoščenje pa naj mu bo priljubljenost in popularnost, ki jo uživa po vsej Gorenjski. Nikdar ni pojmoval svojega poklica s poslovnega stališča, ampak je bil vedno in je še danes odličen zastopnik one idealne, a žal vedno bolj redke struje, da je zdravništvo pred vsem humanitaren in socialen poklic. Revni gorenjski bolniki bi mogli o tem mnogo povedati.

Jubilant bo kmalu star 74 let. Kdor ga vidi, mu tega ne bi verjel. Mladeniško čil je še in živahen, zanima se za vse javne dogodke, ki jih pazno spremlja in za katere kaže umevanje, ki bi ga želeli tudi pri po letih mlajših ljudeh. Dr. Šavniku, vedno napredni in narodni gorenjski korenini, stiriidesletnemu naročniku »Slovaškega Naroda«, tudi mi iskreno čestitajmo z iskreno željo, da mu ostaneta še dolgo vrsto let ohranjena njegovo čvrsto zdravje, njegova mladeniška čilost.

Naša današnja slika je posneta po najnovejši jubilaritvi fotografiji, stari komaj mesec dni.

VI BODETE VEROVALI! da eden par nogavic z žigom in znakmo (rdečo, modro ali zlato) "ključ" traja kakor štirje pari drugih, ako kupite eden par. Dobivajo se v vseh prodajalnah.

Beležnica

KOLENDAR. Danes: Sreda, 24. februarja 1926; kato: ličani: Matija, Divka; pravoslavni: 11. februarja; Djordje; muslimani: 11. šabana 1344; židje: 10. adara 5686.

Jutri: Četrtek, 25. februarja 1926; kato: ličani: Valburga, Bludmir; pravoslavni: 12. februarja; Meletija; muslimani: 12. šabana 1344; židje: 11. adara 5686.

DANASJNE PRIREDITVE. Gledališče: opera ob pol 20. »Zvedave žene«, drama ob 20. »Deseti brat«. Kino Matka: »Mati in dete«, Ljubljanski dvor: »Madame Sans Gene«, Kino Ideal: »Cesarčina vijolice«. — Cas predstav na plakatih in v inseratih.

Poslovilni inšert gen. konzula dr. Beneša v Kazini ob 20. JUTRIŠNE PRIREDITVE. Gledališče: opera ob pol 20. »Večni mornar«, drama ob 20. »Professor Storičino«. Kino Matka: »Mati in dete«, Ljubljanski dvor: »Madame Sans Gene«, Kino Ideal: »Cesarčina vijolice«. — Cas predstav na plakatih in v inseratih.

Čajkna Kazine od 17.—20. DEZURNE LEKARNE. Sreda: Sušnik, Marjini trg, Kuralt Gosposvetska cesta. Četrtek: Trnkoczy, Mestni trg, Ramor, Miklošičeva cesta.

Solnce zaide danes ob 17.40, vziđe jutri ob 6.46 in zaide ob 17.41. Mesec zaide jutri ob četrtek ob 5.11, vziđe jutri ob 15.30 in zaide v petek ob 5.51.

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani. DRAMA. Sreda, 24.: Deseti brat. D. Četrtek, 25.: Professor Storičino. A. Petek, 26.: zaprtje. (Gostovanje v Celju.) Sobota, 27.: Obrt gospe Warrenove. F. OPERA. Sreda, 24.: Zvedave ženske. C. Četrtek, 25.: Večni mornar. B. Petek, 26.: Tosca. D.

Slovaški pianist Anton Trost priredi po dvetletnem preledku zopet samostojni klavirski koncert v Ljubljani in sicer v ponedeljek, dne 1. marca 1926 v Filharmonijski dvorani. Za ta svoj koncert si je izbral na dovoljen umetniški poseben slovaški program, katerega tvorijo najdoslejnejši reprezentant slovaške glasbe Ceha Vlt. Novak in Jostp Suk ter Rusi Rahmaninov, Skriabin in Balakirev. Sestava v spremljavo kakor tudi njegov izvajalec nam jamčita, da bomo imeli s tem koncertom eden najpomembnejših klavirskih večerov v tekoči sezoni. Predprodaja vstopnic od srede dalje v Matični knjigarni.

Razstava akad. slikarja Slavka Tomerlina v Ljubljani. V Jakopičevem paviljonu priredi zagrebški akad. slikar Slavko Tomerlin razstavo svojih slik, ki bo trajala od četrta 25. t. m. do nedelje 28. t. m. Razstava bo otvorna cel dan. Akad. slikar Tomerlin razstavi do 90 slik. Večina teh slik se nanaša na Tomerlinovo specialno polje, to je na slavonsko folklor in slika tamošnje narodne noše in običaje. Nekaj slik je posnetih v zagrebški okolici in v okolici Dubrovnika. Akad. slikar Tomerlin je v Zagrebu zelo upoštevan. Pričakuemo, da bo njegova folklorna vzbudila tudi v Ljubljani pozornost in zanimanje.

Nastop odličnega nemškega pianista na Dunaju. Na Dunaju je pred par dnevi končental izvrstni monakovski pianist prof. Jos. Peimaur. Sviral je Lisztov koncert v A-duru, ki se je vedno bolj izjavila in je dosegel kakor enoglasno veliki dunajski glasbena kritika, velikanski uspeh. Prof. Peimaur je na glaslu tudi kot izbršen glasbeni pedagog. Pred je živel v Lipskem, zdej pa že nekaj let član profesorskega zbora na monakovski glasbeni akademiji.

Nova drama Gerharda Hauptmanna. Pisatelj Gerhard Hauptmann je napisal novo dramo z naslovom »Dorothea Angermannova«. S tem delom je zaključil svojo periodo realistične drame. Svar spominja po svoji vsebini na zadnje dejanje »Mihaila Kramera«. Cervantesov »Don Quichote« prišel za ruski odvoj. Akademsko gledališče v Moskvi študira dramatično Cervantesovega »Don Quichota«, katerega bo predstavil eden največjih sodobnih oderskih nastajalnikov v Rusiji, igralec Cehov.

Ob današnjem poslovilnem večeru v Kazini

Generalni konzul dr. Otokar Beneš.

Se nekaj bežnih dni nas loči od trenutka, ko zapusti češki generalni konzul dr. Otokar Beneš belo Ljubljano in nastopi svoje novo službeno mesto v zunanem ministrstvu v Pragi. Ljubljana se bo težko očistila od njega. V petih, šestih letih svojega bivanja in delovanja med nami si je pridobil tolike osebnosti simpatije in je posegel v češkoslovaško-slovaško vzajemnost s tako globokimi

dejanji, da ostane v trajnem spominu naše ožje zgodovine.

Svoj čas smo že prinesli splošno karakteristiko tega dr. Beneševoga dela. Danes objavljamo njegovo sliko in dostavljamo k svoji prejšnji oceni še te-le zunanje podatke o njegovem življenju: Dr. Otokar Beneš se je narodil 6. novembra 1869 v Pragi. Gimnazijo in univerzo je pahaljal v Pragi, kjer je na češki univerzi promoviral za doktorja prava. Nato je odšel v Pariz na College de France, kjer se je dve leti specializiral na tamošnji Ecole de droit. Povrnivši se v Prago je stopil v odvetniško prakso, po praksi pa otvoril samostojno odvetniško pisarno v Pragi.

Ob izbruhu svetovne vojne je bil poklican k vojakom in dodeljen vojaškemu sodišču v Bosni. Tamkaj je služboval kot nadporočnik avditor 2 leti. Nato je bil premeščen v Dalmacijo k raznim vojaškim sodiščem. Kot zapisnikar mu je ptujar naš sodnik Adolf Hudnik, s katerim sta skupaj rešila marsikateroga Jugoslovena pred obsodbo. Bistveno sta torej pripomogla, da je bil pesnik Ivo Vojnovič po 4letnem zaporu v Zagrebu izpuščen na svobodo. Ko je izšla amnestijska sta na svojo roko subministrala Vojnovičev slučaj pred amnestijo in tako osvobodila dalmatinskega pesnika iz zagrebškega zapora. Vlada ni odobrila tega postopanja vojaškega sodišča, kjer sta delovala dr. Beneš in sodnik Hudnik in zahtevala, naj se Ivo Vojnovič zopet zavrti. Dr. Beneš je vajnožil na ministrstvo dolgo vlogo, v kateri je dokazoval, da bi bila ponovna zatvoritev Vojnoviča evropski škandal. Na to vlogo je ministristvo končno potrdilo

— Pozabila ste, da bi moral biti Henry Morgan obočen, — je trdil Torres svoje. — Dokazano je, da je umoril Alfara Solano, vašega strica in brata vašega očeta. Vsaka misel o rešitvi Henryja Morgana je brezupna. Pač pa lahko rešim Francisca Morgana, če... — Če? — je vprašala Leoncie in oči so se ji srdito zasvetile. — Če boste prijazna z menoj in če postanete moja žena, — je dejal Torres povsem mirno, dasi sta ga gledala oba Američana tako, kakor bi ga hotela utopiti v žlici vode. — Torej se ni mogel več obvladati. Videč, da imata Henry in Francis zvezane roke in da se mu torej ni treba bati njunih pesti, je prijel Leoncio za roko, rekoč: — Draga Leoncie, kot vaš mož bi mogel storiti kaj tudi za Henryja. Morda se mi celo posreči rešiti ga, če je pripravljen takoj izginiti iz Paname... — Tj prokleti španski pes! — je zakričal Henry in si zaman prizadeval pretrgati vrvi, s katero so mu zvezali roke na hrbtu. — Ameriško ščene! — mu je zabrusil v odgovor Torres in ga udaril s pestjo po obrazu. Tisti hip je Henry iztegnil obe nogi in sunil Torresa v trebuh tako, da je odletel proti Francisu, ki ga je na enak način spal nazaj. Kakor žoga na igrišču je rotal uboci šolanec sem in tja,

Roman treh src

Toda usoda je hotela drugače. Naenkrat so se začeli v bližini radostni vzkliki in iz džungle sta se pojavila z orožniki poglavar in Alvarez Torres. Nastal je krik in vik, oba odreda sta hotela vedeti, kdo je nasprotnik in kakšne namene ima. V tej splošni zmešnjavi se je Torres zaničljivo ozrl na Francis in Henryja ter stopil k Leoncii. Poklonil se ji je in vseh predpisih kavalirsko.

— Čujte, — je zašepetal in se ironično nasmehnil. — Ne smete me razumeti napačno. Prišel sem, da vas rešim in obvarujem vsake nevarnosti. Vi ste kraljica mojih sanj. Pripravljen sem umreti za vas, da, z veseljem umrem, dasi bi zelo rad živel za vas.

— Ne razumem vas, — je odgovorila Leoncie kratko. — Ne vem, kaj naj pomenijo vaše besede o življenju in smrti. Nikomur nismo storili zalega, — niti jaz, niti moj oče, niti Francis Morgan, niti Henry Morgan. Zato pa, sire, ne more biti tu govora o življenju in smrti.

Henry in Francis sta stala v bližini in napeto poslušala pogovor med Leoncio in Torresom. Krik in vik ju je sicer nekoliko motil, vendar sta pa slišala glavno vsebino pogovora.

dokler orožniki niso zgrabili obeh Američanov ter ju začeli nesmiljeno pretepati. Torres jim je dajal pogum in ko si je od brca nekoliko opomogel, je pategnil nož in planil nad zvezana sovražnika. Konec prepria bi bila krvava drama, če bi se ne bila pojavila iz džungle tolna oboroženih mož, ki so postali gospodarji položaja. Nekateri teh tajinstvenih prišlecev so bili v raševinastih jopičih, drugi pa v raševinastih plaščih s kapucami.

Orožniki in plemečevi spremljevalci so v nepopisni grozi skočili v stran. Začeli so se križati in imrnatiti: — Slepi Banditi! Neizprosmi Sodnik! To so njegovi pomočniki! Izgubljeni smo! Toda izmučeni peon je planil naprej in padel pred vodilnika na svoja okrvavljena kolena. Nesrečnež je začel tarnati in prositi, naj neznanec pravično kaznuje njegove sovražnike.

— Ah poznaj pravosodje, na katero apeliraš? — je vprašal plemečev z zamolklim glasom. — Da, to je — kruto Pravosodje, — je odgovoril peon. — Vem, kaj pomeni apelirati na kruto Pravosodje, in vendar apeliram nanj zato, ker je pravica na moji strani.

— Tudi jaz zahtevam, da reši naš spor kruto Pravosodje! — je vzkliknila Leoncie in oči so se ji zasvetile. Vendar pa ji je bilo malo tesno pri srcu in zato se je obrnila k Francisu in Henryju

ter zašepetala: Pa naj si bo kruto Pravosodje kakršnekoli! — Ne verjamem, da bi bilo bolj pristransko, kakor pravosodje, ki bi nas čakalo, če bi se uredničill poglavarjev in Torresov načrt, — je zašepetal Henry in stopil pogumno pred poveljnika zagonecnetnega odreda. — Tudi jaz apeliram na kruto Pravosodje! — je vzkliknil.

Poveljnik je priklinal z glavjo. — Jaz tudi, — se je oglašil Francis. Za orožnike se neznani menda sploh niso zmenili. Plemečevi spremljevalci so izjavili, da se bodo rade volje pokorili vsemu, kar sklene tajinstveni Slepi Bandit. Samo poglavar se je upiral. — Morda niti ne veste, kdo sem? — je izjavil samozavestno. — Pred vami stoji Marjano Karičara é Hijoš, mož slavnega imena in slyane Karičara. Ne smete pozabiti, da sem poglavar San-Antonia in najboljši prijatelj panamskega guvernerja. Vlada panamske republike mi popolnoma zaupa. Opozoriti vas moram, da sem prišel v Kordillere v imenu zakona. Mi poznamo samo en zakon in eno pravosodje namreč panamsko, Kordillerskih zakonov ne poznamo in ne priznavamo. Protestiram proti sanomvolji in nasilju, ki naj bi bilo po vašem prepričanju kruto Pravosodje. Nasilje ne more biti pravosodje. Proti vašemu Slepemu Banditu pošljem celo armado in vsi bodo glodalj njegove kosti v San Antoniu

Jack London: 45

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 24. februarja 1926.

— **Razpust občinskega sveta v Topolšci.** Veliki župan v Mariboru je razpustil sedanjí občinski odbor v Topolšci pri Slovenjgradcu radi nezmožnosti za delo. Za gerenta je imenovan Gašpar Kotnik, posestnik p. d. Zaberznik v Topolšci.

— **Bolniško stanje v Sloveniji.** Po uradni statistiki je bilo v bolnišnicah Slovenije dne 6. februarja t. l. celokupno 2994 bolnikov. V splošni bolnici v Ljubljani 615. Ta je sedaj prenapolnjena. Bolnica za ženske bolezni v Ljubljani izkazuje 141 bolnikov. Bolnica za duševne bolezni v Ljubljani 260 in bolnica na Studencu 408. Splošna bolnica v Mariboru šteje 288 bolnikov.

— **Obmejna veterinarska postaja v Bohinju.** Po odredbi poljedelskega ministrstva se v Bohinjski Bistrici osnuje obmejna veterinarska postaja za izvoz odnosno prevoz in uvoz živine in mesnih izdelkov v Italijo. Postaja prične z koncem tega meseca posloovati.

— **80letnica Svatopluka Čecha.** Dne 21. t. m. je poteklo 80 let, odkar je bil Čehom rojen nesmrtni pevec svobode Svatopluk Čech. Rodil se je Svatopluk Čech 21. februarja 1846 v Ostrédku pri Beneševu. Do leta 1903. je živel v Obřitvi, na kar se je preselil na Havranko v Troji pri Pragi, kjer je umrl 23. februarja 1908.

— **Iz zdravniške službe.** Iz imenika Zdravniške zbornice za Slovenijo je bil črtan dr. Vladimir Mogilnicki, zdravnik v St. Jurju ob južni železnici.

— **Pred otvoritvijo sezone na Jadranu.** Kopalnica in letovišča ob Gornjem Jadranu se živahno pripravljajo po poročilih iz Sušake za bližajočo se spomladno in poznejšo letno sezono. Zanimanje za naš Jadran je letos zlasti veliko v Nemčiji, Avstriji in Čehoslovaki. Že za mesec marec je najvilnejših več izletnikov iz Nemčije. Iz Nemčije pridejo tudi posebni delegati raznih potniških društev, ki bodo proučevali razmere ob Jadranu. Odbor Čehoslovaške - jugoslovenske Lige v Piznu je letoviški zvezni na Sušaku poslal pismo, v katerem naznanja, da so Čehoslovaki začeli živahno propagando za našo revijero. Tudi Angleži se zanimajo za Jadran.

— **Naknadno zbranje vojne škode.** V ponedeljek je bilo v generalni direkciji državnih dolgov naknadno zbranje obvezniške vojne škode. Izbrane so bile: serija 3950 št. 975 (20.000 Din), 2747—153 (20.000 Din), 3798—606 (10.000 Din) in 85—57 (10.000 Din).

— **Crnogorski arhivi.** Beogradski vseučiliški profesor Tihomir Gjozgević je po daljši bolezni okreval ter se vrača sedaj na Cetinje, kamor za je poslal prosvetno ministrstvo, da nadaljuje preiskavanje zlede črnogorskega arhiva. Del črnogorskega arhiva je prof. Gjozgević že odposlal v Beograd.

— **Trojček in sicer dve deklici in enega dečka** je porodila Julija Korene, žena bahtarja in kovača v Zloganjski gori pri Skočjanu. Tri mesece jih je vse tri sama došla in negovala. Vsi trije so zdravi in se dobro razvijajo. Ker je mati, ki živi v veliki revščini, pri tem preveč osiobela, je na prošnjo potujočega gospodinskega tečajja, kateri se baš nahaja v Skočjanu, sprejel eno deklico do enega leta v oskrbo »Dečič in materinski dom kraljice Marije« v Zavodu za socialno in higiensko zaščito dece v Ljubljani.

— **Kandidat za apaske šolo.** S kmetov je prišel v Beograd mali Pera Rakidžić, da bi se izučil trgovskega posla. Vstopil je za vajenca pri trgovcu Janku Nedeljkoviću. Sprva je bil zelo marljiv, toda beogradsko razposajeno življenje je tudi Pero vabilo in mikalo. Pera je zlasti marljivo obiskoval različne kinematografske predstave. Zelo po godu so mu bile predstave vromilkega in drugega zločinskega značaja. Ves se je zaljublil v apase. Pera je začel kmalu svojemu gospodarju jemati iz blagajne denar. Skoraj vsak dan je izmaknil do 500 dinarjev. Ko je končno uvidel, da ga gospodar nadzira in da je prišel tatvini na sled, je mali Pera izmaknil še vložno knjižico za 15.000 dinarjev ter pobežnil. Ni pa dolgo užival prostosti. Že čez dve uri so ga večerjati na kolodvoru prijeli, ko se je hotel odpeljati tja v širni svet. Pri zasliševanju na komisarijatu je Pera izjavil, da je denar gospodarju jemal, da bi tako mogel končno priti v Ameriko h kakemu velikemu filmskemu podjetju, ker čuti, da ima velike filmske - apaske sposobnosti.

— **«Pusina poroka».** Na Dunaju so nedavno z uspehom predvajali pod gornjim naslovom opero Edvarda Polidmija, katere tekst je sestavil Madžar Ernő Vajda. Opera im komično vsebino in se tesno naslanja na madžarske narodne običaje in madžarske narodne melodije. Dunaška kritika prorokuje, da bo »Pusina poroka« postala madžarska »Predana nevesta«.

— **Preiskava proti komunistom.** Politični oddelek uprave mesta Beograda je zaključil preiskavo proti 12 komunističnim voditeljem, ki so bili aretirani pred mesecem dni. O preiskavi doslej ni bilo izdano nikakoli uradno poročilo in se še vedno ne ve za pravi vzrok aretacije. Razprava proti komunistom se v kratkem vrši pred beogradskim sodiščem.

— **Velik požar v Sarajevu.** Dne 23. tm. okoli 19. je na strehi Srpske prometne banke v Sulejmanovi ulici v Sarajevu izbruhnil velik požar. Dasi so gasilci prispeli takoj na lice mesta, jim je uspelo ogneti pogostiti šele po dvehurnem napornem gašenju. Zadnji del strehe je popolnoma zgorel. Ogenj je nastal verjetno vsled neprevidnosti, ker so sluzi verjeli pepel na podstrešje. Škoda znaša približno pol milijona dinarjev.

— **Veliki požar v Mali Reki.** V noči od 20. na 21. t. m. je izbruhnil velik požar pri posestniku Jurju Medvedu v Mali Reki. Požar je trajal vso noč. Zgorelo je celo gospodarsko poslopje s 50 stoti sosa, zgorelo pa so tudi vse gospodarske potrebščine in

stroji ter poljsko orodje. Škoda je neprecenljiva in je samo deloma krita.

— **Rodbinska tragedija v Splitu.** V Splitu je 21. t. m. neki Josip Sundov skušal umoriti svojo ženo. Sunil jo je z nožem večkrat v prsa in glavo ter jo težko poškodoval. Poškodbe so tako težke narave, da ni upanja, da žena okrevaja. Na policiji je mož izjavil, da jo je ubil za to, ker mu je ne bo nihče več ljubil. Zdi se, da je svoj zločin izvršil iz ljubosumnosti.

— **Namesto v Ameriko v — smrt.** V Tvrđkovi ulici v Splitu so našli 22. t. m. Crnogorca, emigranta Boža Pavičevića in Mirona Boškovića, oba iz Danilovgrada, v globoki nezavesti. Obja sta se zastropila s pištom. Bošković je bil že mrtov, dočim je bil Pavičević še pri življenju. Kako je nastala nesreča, še ni ugotovljeno. Obja Crnogorca sta se hotela ravno omenjenega dne s parobrodom odpeljati v Genovo, od tu pa kreniti v Ameriko. Karakteristično je, da je dan pred nesrečo Pavičević napisal poslovilno pismo ženi, Bošković pa s svojo. Obja nista slutila, da je bil to njun zadnji podrav. Pavičević se bori s smrtjo.

Iz Ljubljane

— **Ij Odhodilca generalnemu konzulu dr. Benešu** prirede danes ob 8 zvečer v velik dvorani Kazine ljubljanska narodna društva. Ponovno opozarjamo nanjo naše občinstvo s pozivom, da se je udeleže v čim večjem številu in pridejo točno ob 8. Ob 7. zvečer se vrši v mali dvorani Kazine občini zbor Jugoslov. čl. lige, ki naj se ga vsi člani zanesljivo udeleže.

— **Ij Poziv ženskim društvom.** Odbornice »Atene«, podružnice CMD, kluba Primorac, Društva učitelice, Kola jugoslov. sester, Sploš. žen. društva, Sentiakobskega žen. naprednega društva in ženskega pokreta so uljudno vabljene, da se udeleže važnega sestanka, ki se vrši v petek 26. tm. ob 16.30 v damski sobi kavarne Emona. — Sklicateljica Franja Tavčarjeva.

— **Ij Čajnikova društva Kazine** se zopet vrši jutri v četrtek ob 17. do 20.

— **Ij Vprašanje zgradbe poslopja za ličecsko knjižnico.** Pomočnik prosvetnega ministra dr. Nikola Andrić in inšpektor umetniškega oddelka Milutin Čekić sta pripela, kakor je bilo javljeno, v nedeljo, da proučavata razmere in položaj ljubljanske narodnega gledališča, kakor tudi druge prosvetne in kulturne prilike v Ljubljani. Včeraj sta oba gospoda posetila državno ličecsko knjižnico, ki se sedaj nahaja v zelo tesni prostorih II. državne gimnazije na Poljanah. Knjižnični prostori so pretesni in so že sedaj povsem zatrpani s knjigami in drugimi publikacijami. Obja zastopnika prosvetnega ministrstva sta uvidela potrebo, da se zgradi ali povsem novo poslopje za knjižnico, ali pa se knjižnici doiločijo vsaj novi prostori. Naravno, da zastopnika nista mogla dati v tem oziru mikalih obveznih obljub, pač pa sta izjavila, da bosta o tem poročala prosvetnemu ministru.

— **Ij Geografsko društvo v Ljubljani** opozarja svoje člane in prijatelje na svoje tretje predavanje, ki se vrši jutri v čet. tek ob 6. zvečer v balkonski dvorani muhverze. Predava g. dr. H. Tuma o toponomastiki, to je o kraljevem imenoslovju s posebnim ozikom na naše Alpe.

— **Ij Strokovna organizacija sat., hot., kav. in gost. uslužbencev** javlja svoj redni občni zbor, ki se vrši dne 26. t. m. ob 2. zjutraj v kavarni Central z običajnim dnevnim redom. Dolžnost vsakega člana je, da se tega stanovskega važnega občnega zbora sigurno udeleži. 248n

— **Ij Darilo.** Mesto cvetja na krsto pokojnega g. Bernarda Cescuttija in na krsto pokojne g. Franciše Kastelic je daroval podpredsednik Trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani g. Riko Torj v prid podpornega sklada tega društva znesek 200 dinarjev. Iskrena hvala.

— **Ij Pozen pozdrav.** Magistratni direktor g. dr. Zarnik je prejel danes od neke sorodnice razglednico, ki je bila dne 29. junija 1918, torej še med svetovno vojsko, oddana v Stabaku na Norveškem. V naslovu je še pripomnja Osterrike (Avstria). Karta pa ima v norveško - danskem, nemškem, angleškem in francoskem jeziku nastimjeno opazko: »To karto bo ladja »Fram« odpremila preko Polarnega morja in bo potem naslovljena preko poštna pošti »Razglednica nosi dva poštna pečata »Polarnet« (Polarno pristanišče); eden je z dne 13. septembra 1918, drugi pa z dne 4. avgusta 1924. Pisalka karte je že zdavnaj zapustila Norveško in živi na Ruskem.

Slovenski javnosti

»Združenie slovenskih tabornikov« se je že dni obrnilo na našo javnost s prošnjo, da mu kot mladi organizaciji priskoči na pomoč z gnotno podporo, katero hoče porabiti za opremo društvenih prostorov, nabavo taborniških knjiz in publikacij, nakup šotorov in drugih taborniških potrebščin, predvsem pa, da omogoči letno taborenje svojim mlajšim in siromašnim članom. Oziraje se na vzvišeni cilj, ki ga zasleduje, za prepotrebna organizacija, tako iz zdravstvenega, kakor tudi moralnega in drugih namenov, ki so razvidni iz programa, ki je bil prošnjam priložen, se obrača podpisani starejšni svet »Združenja slovenskih tabornikov« do vseh prijateljev mladine in pristašev tega koristnega pokreta z uljudno prošnjo, da se prošnji naših tabornikov odzovejo v kar največjem številu in kar najizdatnejše.

Starejšni svet »Združenja slovenskih tabornikov«: Franjo Ančič, profesor, Ivan dijer, višji švan. uradnik, Dr. Rudolf Krivic, odvetnik, Dr. Albin Seliskar, univ. asistent, Dr. Franta Mis, zdravnik, Hinko Pajer, inženir; Dr. Viktor Peterlin, strokovnjak.

Iz Celja.

— **Občinska seja mestnega občinskega sveta celjskega,** ki bi se bila morala vršiti v torek zvečer, se bo vršila prihodnjem teden.

— **Lepo spomladansko dnevo** smo dobili. So lepi, solnčni in topli. V vinogradih in po poljih v okolici se pridno opravljajo prva spomladanska dela. Po travnikih in brdih cveto zvončki in druge znamenite pomladi in spreletavajo se že prvi metulji. Upajmo torej, da smo prestali zimo, če nam sv. Matija, katerega god je danes, ne prenese še kako presenečenje.

— **Westnova tovarna za posodo** je skručila obrat in se polno dela samo tri dni v tednu. — Zaga Prve jugoslov. lesne industrije v Zavodni, katere je vsled pomankanja naročil stala skoro celo leto 1925, je zopet pričela obratovati.

Rib na trgu je obilo, žuk in karpo za kosilo, a postev je fin grizljaj; Pij potem le »BUDDHA« čaj!

Krvav dogodek v Zagrebu

Invalid zabodel svojo ženo.

Včeraj zjutraj okoli 1. ure je prišel na policijsko stražnico v okraju I. v Zagrebu invalid Rudolf Hrošer, lastnik vinočaja v Tkljačevi ulici št. 34 in lakonično izjavil: »Zabodel sem svojo ženo z nožem in ne vem ali je mrtva ali živa.« Hrošerja so obdržali na stražnici, eden kriminalnih agentov pa je odšel v njegovo stanovanje. Prišedši tja, je izvedel, da so Krošerjevo ženo že prepeljali v Zakladno bolnico. Žena je bila teško ranjena. Dobila je dva sunka z nožem in sicer ena v prsa, druga v trebuh. Rani sta široki 8 in 12 cm. Hrošerjevo so morali takoj operirati.

Na stražnici so med tem zaslišali Hrošerja. Rekel je, da se je okoli 22. vrnil domov in hotel v posteljo. Žena mu je rekla, da naj leže v posteljo s sobo, kjer stanujejo podnajemniki. On je to odklonil. Od žene je nato zahteval, da mu da neko mazilo za nogo. Žena je odvrnila, da ne more v drugo sobo, ker podnajemniki sp. To je Hrošerja silno razjezilo in očital je ženi, da mu je rekla, da naj gre v sobo podnajemnikov spat, sama pa ni hotela tja po mazilo. Tako sta se prepirala i nadalje. Končno sta legla v posteljo. Žena mu je pokazala hrbet, on pa je zahteval, da se obrne k njemu. Njo je popadla jeza, pograbila je na nočni omari stojčiji lonček in ga treščila v strop. Nato je skočila s postelje, pograbila za skirio in navelila na njega. On se je branil, žena pa ga ni pustila pri miru. Nato je žena odšla po čašo vode in s pripombo: »To je zadnja čaša!« se je zopet vrnila v posteljo. Rekla mu je: »Hočeš li, da skupaj umreva?« Odvrnil ji je, da noče umreti. Žena pa je zahtevala, da napravijo takoj oporoko. Končno je zopet vstala in se napotila v kuhinjo. Ker se je bal, pravi Hrošer, da ga zopet nadeje, je vstal tudi on, potegnul žepni nož in jo dvakrat zabodel. Žena je vsa okrvavljena padla na tla, on pa je odšel na policijo. Policija vodi preiskavo, da ugotovi, kako se je odigrala ta zakonska tragedija.

Sport

Zanimivosti iz tekme Sparta — Slavija v Pragi

V Pragi so imeli v nedeljo tudi svoj derby. Kakor sta si itak v Ljubljani nasproti ob rivala Ilirija — Primorje, tako sta se v Pragi srečala oba favorita Sparta in Slavija v prvenstveni tekmi. Tekma je končala, kot smo že javili, s pičlo zmago Sparte v razmerju 3 : 2 (1 : 1). Zmaga Sparte je bila zaslužena, vendar je vpoštevti dejstvo, da je morala Slavija resignirati na tri svoje najboljše igralce. Nastopiti je morala brez Silnega, Puča in Seiferta.

Tekma je pričela z zanimivo epizodo. Na sredo sta stopila brata Hojer, ki sta kapetana Slavije in Sparte in si med gromkim odobravanjem 26.000 navzočih gledalcev podala roke. Tekma je bila ostra in napeta. Vodstvo je v 28. minuti dosegla Sparta po Dvořašku. V 37. minuti je A. Hojer (Sparta) zgrešil foul na Soltysu, diktirano enajstmetrovko je njegov brat Fran sptemnil v gol in izenačil. Polčas 1 : 1. V drugem polčasu je Kummerman (Sl.) zgrešil foul na Hrubem. A Hojer je z enajstmetrovko postavil na 2 : 1 za Sparto. To je bilo v 9. minuti. Hip nato pa je isti Hojer sam napravil hands v kazenskem prostoru. Kazenski strel je streljal zopet njegov brat, ki je postavil na 2 : 2. V 25. minuti je Sparta po Šimi dosegla tretji in zmagoosni gol. Tekma je bila že osemtrideseta med obema kluboma. Do sedaj je Sparta zmaga dvajsetkrat, Slavija enajstkrat. Sedem tekem je ostalo neodločnih. Goli: 72 : 67 za Sparto.

— **Sarajevske tekme.** V nedeljo so se v Sarajevu vršile tekme Sašk : Hajduk in Slavija : Sparta. Prva je končala s 4 : 1 (2 : 0), druga z 2 : 1 (0 : 1).

— **Mariborske tekme.** SK Svoboda — TSK Merkur 4 : 3 (3 : 1). Neprizkovan poraz Merkurja.

— **A team — B team** 4 : 3 (2 : 2).

— **Turistovski klub »Skala«** privedi iz ciklusa svojih predavanj s akcijskimi slikami drugo tako predavanje o **Mont Blancu** v nedeljo 28. t. m. ob pol II. v Filharmonični dvorani (Kino Matice). Slike bo posvajeval g. Janko Mlakar, ki je znan kot izvesten turist in po svojih zanimivih člankih v »Planinski Vestniku«. Ker bo predavanje velesimovno, opozarjamo nanj na še turisti, skaytje in vse aristotelje priredbe.

— **Cross-country za prvenstvo LLAP** je razpisan za 21. marca na 7500 m dolgi progi.

— **Občni zbor I. SSK Maribor** se je vršil v nedeljo v Mariboru. Klub je v preteklem letu zaznamoval lep napredek. Goli je nogomet, tenis, hazeno, lahkootletiko, zimski sport itd. Klub si je v nogometu priboril II. mesto, družina hazena pa je ena najboljših v Mariboru. Pri volitvah je bil večinoma izvoljen stari odbor.

— **Kam pojde Schaffer?** Kakor znano, se je kralj nogometa Schaffer pogajal z dnajako Vienno. Te dni se je vršila seja odločitev glede angažiranja Schafferja. Zdi se, da je Schaffer stavil previsoke pogoje in da ga bo Vienna odklonila.

— **Boj na štiri fronte.** Čehoslovaška postavi dne 14. marca t. l. v boj nič manj kot štiri svoje nogometne garniture. Na Dunaju se vrši meddržavna tekma Avstrija : Čehoslovaška, v Pragi medmestna tekma Praga : Dunaj, tretja garnitura igra proti pariškemu timu v Parizu in končno igra v Brnu amaterski tim Čehoslovaške proti amaterskemu timu Avstrije. Zadnja tekma še ni definitivna.

Današnje vreme.

— **Kranjska gora,** ob 7. zjutraj. Temperatura — 1° C, barometer se dviga, po oblačeno, mirno brez vetra, sren 10 cm.

— **Bohinjska Bistrica,** ob 7. zjutraj. Temperatura + 3° C, oblačno, za zimski sport neugodno.

Brezposelnost v Avstriji

Po uradnem izkazu je bilo sredi tega meseca v Avstriji 230.000 brezposelnih, ki so življali državno podporo. Dobrá polovica t. j. 140.000 jih odpade samó na Dunaj in Niže Avstrijsko. Poleg teh registriranih nezaposelencev pa je zeld mnogo, zlasti po podeželskih občinah takih, ki nimajo državne podpore in jih zato ne vodijo v službeni statistiki. Cenijo, da presega skupno število brezposelnih 300.000 ljudi.

Avstrijske oblasti brezposelno razpravljajo o načinu, kako bi se dala ta za avstrijske razmere strahovita socialna kriza omiliti. Uvedli so obširno akcijo, da bi zaposlili industrijsko delavstvo po deželi. Vendar pa je na ta način prišlo do službe le par tisoč brezposelnih, ker se na eni strani delavci sami branijo dela na kmetih, na drugi strani pa tudi kmetje niso preveč navdušeni za mestne delavce. Zato je vlada uvedla akcijo, da bi del avstrijskih nezaposlenih namestila v Nemčijo in celo v Rusijo. Pogajanja z Nemčijo potekajo buje ugodno, z Rusijo pa se vrše šele prvi kontakti.

Uživati naslade ni Slovenka znala, dokler čokolade »MIRIM« ni poznala

Sleparije in pustolovščine po vsem svetu

Arretacije premetenih zločincev in sleparjev v Zagrebu, na Reki, na Dunaju, v Budimpešti itd.

Svetovna vojna je zapustila strahotne pojave: zločini, umori, uboji, sleparije so na dnevnem redu in to v takem obsegu, kakor jih desetletja popreje niso beležili kriminalni anali sveta. Največji obseg pa so po vojni zavzele defraudacije in sleparije. Pustolovci vseh vrst, od priprostega delavca do intelektualca so se vrgli na sleparije in gros. Kriminalne oblasti vsega sveta bijejo tečak boj proti tej zalegi, ki se pa, kakor izgleda, ne da zatreti — in ravno v zadnjih dneh so zasledili vnovič celo vrsto zločinov te panoge. Tudi v Zagrebu so imeli včeraj svojo senzacijo. Prijet je bil Grk Spiridon Skiades, ki je baje poveril 32 milijonov drahem (25 milijonov Din). Skiades je bil ravnatelj neke banke na Krfu. Pobral je iz banke denar in pobežnil; grška policija je izdala za beguncem tiralo, predvsem pa so bile na Grka opozorjene naše oblasti, ker je obstojal sum, da je pobežnil v Jugoslavijo. Da se Skiades skriva v Zagrebu, je izvedel obmejni komisar na Sušaku Fran Ujčić, ki je prispel včeraj v Zagreb in na policiji zahteval asistenco, da Grka aretirajo. S pomočjo enega detektiva je Ujčić Skiadesa res aretiraril v nekem zagrebškem hotelu. Skiades je priznal, da je res pobežnil s Krfa, zatrjeval pa je, da ni bančni ravnatelj, ampak da ga zasledujejo grške oblasti kot političnega begunca. Pri njem pa so našli več čekov in gotovine za 1 milijon drahem. Skiades, ki se izdaja za trgovca, pravi da je denar njegova last. Na begu se je Skiades posluževal napačnega imena in se je izdajal za Georga Nikola. Skiadesa izroče komisarijatu na Sušaku, kjer ga zaslišijo grški detektivi, nato pa bo prepeljan v Beograd, kjer ostane tako dolgo, dokler ne bo končno postopanje glede njegove izročitve grškim oblastim.

Včeraj smo na kratko poročali, da je bil na Reki aretiran eden največjih svetovnih pustolovcev, Armand Schwob, ki ga že leto in dan zasledujejo vse oblasti Evrope in Amerike. V Berlinu je pod imenom Georg Martins poveril 800.000 mark. Pred svojim prihodom v Berlin se je klatil v New Yorku, kjer je izvršil nebroj prevar, ko so ga pa zaprli, je pobežnil iz zapore. Francoske policijske oblasti ga zasledujejo pod imenom Prevost. V Franciji je prisleparil nič manj nego 6 milijonov frankov. Schwob je brezdomno največji mednarodni slepar s čeki, kar jih pozna zgodovina. Pustolovec je star že 70 let in poahaja iz bogate, ugledne berlinske rodbine. Njegov oče je bil premožen trgovec. Schwoba izroče berlinski policiji. Pustolovec je bil tudi v zvezi z neko družbo ponarejevalcev, ki so falzificirali 50 dolarske bankovce. Zdi se, da bo sedaj konec njegove pestre in avanturistične karijere.

Na Dunaju in v Budimpešti so prišli na sled velikim nepoštenim manipulacijam. V Budimpešti sta bila prijeta ravnateljja Jakob in Julius Deutsch, njun brat Ignac Deutsch pa je bil prijat na Dunaju. Vsi trije bratje so bili lastniki tvrdke z železnice »Bratje Deutsch« v Budimpešti, kasneje pa so ustanovili veliko akcijsko družbo za trgovino z železom. Družnico podjetja so ustanovili tudi na Dunaju. Podjetje je zašlo preteklo leto v plačilne težkoče. Poleg visokih pasiv so ugotovili tudi 15 milijard madžarskih kron direktnega primanjkljaja v blagini. Aktiv sploh ni bilo. Kakor je ugotovljeno, je v Budimpešti oško dovanih več sto trgovcev in stran. V zvezi z aretacijo bratov je policija prišla se več drugih oseb, obe podjetji v Budimpešti in na Dunaju pa sta bili zatvorjeni.

V Milanu je bil 18. t. m. prijat nevaren ponarejevalec čekov, po imenu Georg Marchetti, rodóm Italian, katerega že 16 let zasledujejo kriminalne oblasti skoro vseh držav v Evropi. Lopov je povzročil več milijonov lir škode, predvsem pa je oškodoval podjetje Banca Commerciale.

Pustolovščine in sleparije je uganjal v zvezi z večjo tolpo, ki je štela 30 članov. Eden izmed njih, Emanuel Guaraglia, je bil znan pod imenom »Pavel Groznij«. Marchetti je pri zaslišanju zanikal svojo krivdo. — Ugotovljeno je, da je med drugim oškodoval neko banko v Neaplju za 2 milijona lir. Banka je potem skralihala. Mnogo lumparij je Marchetti izvršil tudi v Budimpešti in v Bratislavi. Njegov tolp je policija že davno izsledila, toda pa je ista usoda doletela tudi njega samega.

Okrajni sodnik v Litiji dr. Troje nadaljuje sedaj kazensko preiskavo radi poverbe proti poštni voditeljici Zorki Borštnarjevi. Borštnarjeva je prvo noč v zaporih mirno prespala. Njena mati ji je vsa potrta prinesla v zapore domače perilo in odejo. Včeraj je bila izvršena hišna prisrjava na stanovanju Borštnarjeve. Zaplenjena je bila mnogoštevilna privatna korespondenca. Med privatnimi pismi so baje našli tudi več spolitarnih pisem iz Amerike. Včeraj so ugotovili še nadaljnji primanjkljaj v znesku 30.000 Din. Mati Borštnarjeve je izročila sodišču hranilno knjižico hčerkino z vlogo 5000 Din. Borštnarjevo je vezalo tesno prijateljstva z neko gospodnico Vero. Borštnarjeva je pričela šele zadnji čas bolj razpisno živeti ter je mnogo ponočevala. Udana je bila tudi strastnemu kajenju. To svoje življenje pa je utemeljevala, da ima polno skrb in da ne more spati. Bolehala je tudi močno na pljučih.

Uživati naslade ni Slovenka znala, dokler čokolade »MIRIM« ni poznala

Uživati naslade ni Slovenka znala, dokler čokolade »MIRIM« ni poznala

Poneverbe na poštnem uradu v Litiji

Okrajni sodnik v Litiji dr. Troje nadaljuje sedaj kazensko preiskavo radi poverbe proti poštni voditeljici Zorki Borštnarjevi. Borštnarjeva je prvo noč v zaporih mirno prespala. Njena mati ji je vsa potrta prinesla v zapore domače perilo in odejo. Včeraj je bila izvršena hišna prisrjava na stanovanju Borštnarjeve. Zaplenjena je bila mnogoštevilna privatna korespondenca. Med privatnimi pismi so baje našli tudi več spolitarnih pisem iz Amerike. Včeraj so ugotovili še nadaljnji primanjkljaj v znesku 30.000 Din. Mati Borštnarjeve je izročila sodišču hranilno knjižico hčerkino z vlogo 5000 Din. Borštnarjevo je vezalo tesno prijateljstva z neko gospodnico Vero. Borštnarjeva je pričela šele zadnji čas bolj razpisno živeti ter je mnogo ponočevala. Udana je bila tudi strastnemu kajenju. To svoje življenje pa je utemeljevala, da ima polno skrb in da ne more spati. Bolehala je tudi močno na pljučih.

Danes slavnostna premijera najljepšega filma te sezone

Mati in dete

Visoka pesem materinske ljubezni V glavni vlogi umetnica svetovnega slovesa, ljubljanka vse kino-publike

Henny Porten

Prekrasna vsebina. — Izvratna režija. — Osobito lepi in romantični pomenki. — Izvratna igra ostalih sodelujočih kot: WILLI FRITSCH, ERNA MORENA, W. DIETLERLE, W. DIEGELMANN in F. KAYSER.

Neizbrisna je vsta, ki ga na vsakega napravi ta prekrasni vefilm. Predstave točno ob 4., pol 6., pol 8., 9. Prvovrstni umetniški orkester svira pri VSEH predstavah. — Cene navadne

Elitni kino Matice vodilni kino — Telefon 124

Gospodarstvo

Žitni trg

(Tedensko poročilo novosadske blagovne borze.)

Začetkom preteklega tedna se je inozemstvo zanimalo za naše žito in tudi cene so nekoliko poskočile. Toda ta sprememba je trajala samo dva dni. Pozneje je tendenca znova popustila in cene so na tržiščih nekoliko padle. Povpraševali so največ po koruzi. Prevoz koruze po rekah je slab in tudi za marec ni pričakovati, da bi se dvignil. Kakovost koruze je taka, da dolge vožnje po reki ne more vzdržati. Seje v aprilu je pričakovati, da si promet nekoliko opomore. Za pšenico ni nobenega zanimanja. Na inozemskih tržiščih so cene znatno popustile. Vzrok je velika mlinska kriza, ki vlada v celi Evropi. Vsi drugi poljski pridelki so brez povpraševanja in ponudb. Kmetije dovažajo zelo malo, ker jim cene ne konvenirajo. Promet je znašal samo 163 vagonov.

Pšenice je bilo prodano 22 vagonov. Baška 76 z 2% je padla od 295 na 285 Din. Ponudba in povpraševanje slabo. Kupovali so nekateri domači mlinci. Tudi Braila je v cenah nazadovala. 77 z 2-3% je padla od 232 silingov na 225, srbijansko blago od 226 na 218.

Koruze je bilo prodano 129 vagonov za ceno 112.50-115. Ponudba slaba, povpraševali so izvozniki za relacijo Kelebia. Sremsko prompt blago je notiralo kakor baško 112.50-115. Po 115 je ponudba velika, povpraševanje pa slabo. Nekaj kupcev je bilo za relacijo Jesenice. Vagonsko blago za marec so kupovali izvozniki po 117.50-120 po postajah. Ponudba slaba. Blago na rekah za marec je notiralo 124-128. Inozemstvo je ponujalo za marec eks Dunaj začetkom tedna 96, koncem tedna pa 95-96.50. Aprilsko Sremsko blago je šlo v promet najbolj v Sremu. Kupci so izvozniki za relacijo Postojna in Jesenice. Ponujali so 127-130. Inozemstvo se je živahno zanimalo za našo koruzo eks Dunaj in sicer začetkom tedna po 98, koncem pa po 97-97.50 Kc. Braila je plačevala začetkom tedna 112, koncem 111-160 silingov. Mnogo interesentov je bilo za majsko vagonosko blago in sicer za relacijo Postojna-Jesenice. Začetkom tedna so plačevali po 135, koncem po 132.50. Tudi ponudba je bila velika. Umetno sušena koruza je šla v promet samo v manjših količinah po 138 dinarjev.

Moke je bilo prodano 6 vagonov. Po-

nudba velika, povpraševanja pa sploh ni. Ponudba je bila začetkom tedna za »6« po 475, koncem po 465, za »6-« ponudba po 265. Inozemstvo je kupovalo začetkom tedna po 310 Kc (eks) Dunaj, koncem tedna je povpraševanje popustilo. — Otrbov so bili prodani 4 vagoni; debeli notirajo 190, drobni 145 brez povpraševanja. Fižola 2 vagona starega po 140. Povpraševanja ni, ponudba je velika. Ječmen in oves brez prometa. Ponudba ovsu po 185-182.50, ječmenja 64/65 po 160, jarega 185-190.

Promet na svetovnem žitnem trgu je minimalen. Evropa se vedno računa z lastnimi zalozami. Kriza mlinske industrije je zadelala tudi Angleško, kjer je v skladiščih mnogo pšenice, poleg tega so pa na potu večji transporti pšenice za Anglijo. Samo iz Kanade je na potu 20 transportov, iz Avstralije 32, iz Argentine pa 60. Tudi Rusija dela izvoznemu trgu pregledavo. Nedavno je izvozila v Italijo večje množice pšenice. Ameriški mlinci so hoteli pridobiti odjemalce v Evropi. Kanadski mlinci so sklenili z velikim pšeničnim trustom pogodbo, s katero so se zavezali, da kupijo od trusta 2-2½ milijona ton nove pšenice pod pogojem, da jim zaračuna trust blago po evropskih cenah. Tako bodo lahko uspešno konkurirali z evropskimi mlinci.

—g Trgovina med Italijo in Jugoslavijo je izražena za prvih 11 mesecev l. 1925 v naslednjih številkah: Iz Jugoslavije je šlo v Italijo za 684.208.252 lir blaga, iz Italije v Jugoslavijo pa za 543.444.890 lir. Leta 1924 je znašal uvoz iz Jugoslavije v Italijo 504 milijone 908.773 lir, uvoz iz Italije v Jugoslavijo pa 335.277.049 lir.

—g Manjše tovarne sladkorja. Iz Novega Sada poročajo, da se zanimajo za ustanavljanje manjših tvornic sladkorja poleg Bačke, Srema in južne Srbije tudi banatski gospodarski krogi. Čim se ustanove take tovarne v Sremski Mitrovici in Sivu, nameravajo zgraditi po istem vzorcu lastne tovarne sladkorja tudi banatski poljedelci.

—g Tovarna za porcelanske izolatorje. Zadnje čase govorijo naši gospodarski krogi o potrebi ustanovitve domače tovarne za porcelanske izolatorje in tehnični porcelan. Samo poštno ministrstvo porabi letno za 20 milijonov izolatorjev. Zato bi bila domača tovarna nujno potrebna. — Bajje namerava ustanoviti tako tovarno v Juoslaviji nemška industrija.

—g Nova banka v Vojvodini. V Vrscu v Banatu ustanavljajo kapitalisti novo banko.

To in ono

Ljubavna tragedija v Inomostu

V nekem inomoškem hotelu sta se koncem preteklega tedna namestila eleganten gospod in mlada lepa dama, ki sta napovedala, da sta iz Nemčije in se izdala za zakonski par. Zivela sta v hotelu par dni in nista z nikomur občevala. V nedeljo jima je zmanjkalo denarja in gospod je prosil hotelirja, da mu kreditira za stanovanje in hrano, češ da bo dobil naslednji dan od doma večjo vsoto. V nedeljo ponoči pa je dobila inomoška policija v Jeni brzojavno prošnjo, naj se informira, ali se nista nastanila v Inomostu mlad gospod in mlada dama iz Nemčije. Njuni svojci da se boje katastrofe. Policija je postala pozorna na omenjeno dvojico in v ponedeljek zjutraj je komisar potrkal na vrata njune sobe v hotelu. Iz sobe je slišal kratko prerekanje in nato dva zaporedna strela. Ko so vdrli v sobo, sta bila gospod in dama mrtva. Očividno sta šla sporazumno v smrt.

Iz listin so ugotovili njihui pravi identiteti. Moški je bil 26 letni višji uradnik dr. Teodor Henning, deklica 22 letna Gertruda Topfner, oba iz najboljših meščanskih rodbin v Jeni. Starši deklice so se upirali poroki in to je dvojico natiralo v smrt. Tragedija je vzbudila v Inomostu in v Jeni veliko pozornost.

Kako dosežemo visoko starost

Važni nasveti 125letnega Amerikanca. Sotrudnik pariškega »Matina« je odpotoval v Saintfield v Zruženih državah, da poseti Williama Smitha, enega najstarejših ljudi na svetu. Smith je te dni dokončal 125. leto življenja. Živi v napol porušeni letobi in potroši na teden 150 dinarjev. Njegova zunanost ne dokazuje, da je že prekorajil 125. leto. Sotrudniku pariškega »Matina« je drage volje odstopil svoj »recept« za dolgo življenje.

»Ne ženite se pred 60. leti. Jejite mnogo, vendar samo tečne jedi. Pijte malo alkohola, ne ustajajte prerano, ponoči spite goli. Ne vznemirjajte se nikoli. Jaz sem dočkal 63. leto, predno sem se oženil. Kljub temu moje izkušnje niso zadostovale za mirno življenje. Ne morete si zamisliti, kako težko je zadovoljiti ženo. Najboljše je, ako ji prepu-

sta, da dela, kar hoče, ker bo itak živela po svoji volji, tudi če si ji upirate.

Moja žena je umrla pred par leti, edina hčerka pa mi živi na Skotskem. Na ta način živim popolnoma osamljen, kar uporabljam, da se ravnam po kar najboljši enostavnih življenjskih pravilih. Oblačim se zelo slabo. Ponočno srajco, ali kakor pravite na zapadu, ponočni pižama sem vrgl stran. Dandanes se ljudje vse preveč oblačijo. Nikoli ne ustanem pred 9. uro. Moja hrana obstoja največ iz mleka, krompirja in iz čaše čaja. Razen tega pijte, predno ležete. Čašo vode, da se rešite potrebe zdravniške.

Dolgčas si ta Metuzalem preganja s pipo. Kačenje pipe je njegovo edino razvedrilo. Pred leti je bil tudi prijatelj vina. Celo zelo naklonjen alkoholu. Sedaj pije samo vsak teden po eno čašo piva.

Ti Amerikanci so res originalni. Vendar upravičeno dvomimo, da se bo kdo ravnal po Smithovem nasvetu, pa naj mu prorokuje zato še tako dolgo življenje.

Darujte za sokolski Tabor! Podpirajte Društvo slepih!

Naznanilo preselitve!

Cenjenim odjemalcem naznanjam, da sem preselil svojo podružnico iz Prešernove ul. 26 v svojo lastno hišo

Prešernova ulica št. 14

poleg mesarja Marčana.

Priporočam se še v nadalje

Parna pekarna

Jean Schrey nasl. Jakob Kavčič

Originalne barve in matrice za Gestetner Cyklostil. **Lud. Baraga, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6** Telefon 980 20-T

Mehanično umetno vezenje

zastorov, perila, oblik, bluz, monogramov, fino belo in barvasto entlanje, ažuriranje.

MATEK & MIKEŠ, Ljubljana.

DALMATINOVA 13

Vsled strokovnega znanja najljepša izvršitev in brezkonkurenčne cene. Najcenejši in čist predisk ženskih ročnih del v narodnih in modernih vzorcih ter lastnih originalih.

Razpis.

„Hera“, stavbna registrov. zadruga z o. z. v Ljubljani

razpisuje za vsa zidarska, tesarska, krovska in kleparska, mizararska, steklarska, pečarska, slikarska, plekarska, ključavničarska in inštalacijska dela pri gradnji ene-dvoredne hiše.

Ponudbe je vložiti v soboto, 13. marca 1926 med 15. in 17. uro v pisarni gradbenega vodstva dne 2. in 3. marca 1926 vselej med 15. in 17. uro. Istočasno bodo ponudnikom dani na ogled načrti. Kompletan izvod pismovčkov in pogojev se bodo izdajali proti povračilu dejanskih stroškov Zadruga si izrecno pridržuje možnost, da bo oddala delo ne glede na višino ponudene celokupne svote.

LJUBLJANA, dne 17. februarja 1926.

Obnovite naročnino

NARODNA KNJIGARNA

Prešernova ulica št. 7

Vsled odgovoril lokalna globoko znižane cene za vse pisarniške in šolske potrebšline, papir, trgovske knjige, stare letnike Ljubljanskega Zvona ter leposlovne in druge knjige.

Ugodna prilika za žete in knjižnice.

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—.

Mali oglasi

Zentve, dopisovanje ter oglaš strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1.—.

Najmanjši znesek Din 10.—.

Vsled ugodne nabave surovin smo **znatno znižali cene nogavicam in drugim pleteninam**

P. n. trgovce in zadruga prosimo, da zahtevajo cenike, ter se priporočamo

M. Franzl & sinovi

Poštni predal 44.

Srajce promenačne, bele in barvaste, ovratnike vseh vrst, pentlje, samoveznice, žepne reboe, nogavice v raznih barvah za gospode in dame, maramnice, toaletne potrebšline, svilene trakove, žipe in vezanine. — Nizke cene. — Velika izbora samo pri

Josip Petelinc-u Ljubljana blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

<p>Službe</p> <p>Posredovalnica za služkinje</p> <p>PAVLA MRAK (bivša poslovodnica pri g. Novotny), Ljubljana, Koplejarjeva ulica št. 4 (kopir Zmajevskega mostu) — se najtopleje priporoča.</p> <p>Traže se blagajnice</p> <p>kafanske (dvije). — Posnude in prilož. uverjenja i fotografije slati na: Hotel »Central«, Sarajevo.</p> <p>Zastopnika</p> <p>iščemo v vsakem kraju. Pripravno za vsakogar. Potreben kapital Din 100. Lep zaslužek. — Ponudb. pod »Postranski zaslužek« na: Propaganda, reklamna d. z. o. z., Ljubljana, Šelenburgova ulica 7. II. nadstr. 501</p> <p>Trg. pomočnica</p> <p>izurjena v mešani stroki — išče službo; najraje na deželi, da bi imela stanovanje in hrano v hiši. — Ponudbe pod »Trgovina/577« na upravo »Slov. Naroda«.</p>	<p>Ključavničarski pomočnik</p> <p>izučen v večji tovarni, močan in priden, zmogel slovenskega in nemškega jezika — išče službo. Nastopi lahko takoj. — Dopisi pod »Delaven/578« na upravo »Sl. Naroda«.</p> <p>Trg. pomočnik</p> <p>vojaščne prost, izurjen v mešani stroki — išče službo v mestu ali na deželi. Ponudbe pod »Dobri mož/568« na upravo Naroda.</p> <p>Prodam</p> <p>Otroški voziček</p> <p>dobro ohranjen — na prodaj. — Ponudbe pod »Voziček/576« na upravo »Slov. Naroda«.</p> <p>Posojilo</p> <p>Posojilo</p> <p>Din 30.000 iščem proti vknjižbi. — Obresti plačam naprej. — Ponudbe pod »Posojilo/544« na upravo »Slov. Naroda«.</p>	<p>Kupim</p> <p>Kupim stare oljnatne slike.</p> <p>Ponudbe pod »Slike/585« na upravo »Slovenskega Naroda«.</p> <p>Stanovanja</p> <p>Na stanovanje</p> <p>in dobro domačo hrano se sprejme gospod. — Dopisi pod »Svetla soba/575« na upravo »Slovenskega Naroda«.</p> <p>Stanovanje</p> <p>1-2 sobi s kuhinjo ali dve sobi s sobi — išče muren zakonski par brez otrok. — Ponudbe pod »Marc/566« na upravo »Slov. Naroda«.</p> <p>RADIO</p> <p>aparate in sestavne dele ima v zalogi</p> <p>FRANC BAR, Ljubljana, Conkarjevo nabrežje št. 5</p>	<p>Pouk</p> <p>Gospodično,</p> <p>ki bi podučevala laščino v večernih urah — išče zakonski par. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«.</p> <p>Gospodično,</p> <p>ki bi podučevala laščino svojega sina — iščem za popoldanske ure dvakrat v tednu. — Ponudbe pod »Laščina/580« na upravo »Slov. Naroda«.</p> <p>Razno</p> <p>Abbazia-Opatija !!</p> <p>Pension Lunaček, krasne sobe, razgled na more, sa celom prehranom 28 lita dnevno po osobi. — Marija Lunaček. 469</p> <p>Modna šivilja</p> <p>Marija Krneljovna</p> <p>Ljubljana, Beethovna ulica 9, II. nadstr.</p> <p>Antikvitete</p> <p>kot tabernaklje, garniture, komode, ure, sekretarje, kozarce, porcelan itd. — kupim po ljubiteljskih cenah. — Ponudbe nasloviti na: Julij pl. Huchmershofen • Silber nagl, Zagreb, Ilica 131 a. 553</p>	<p>Čas</p> <p>za moderniziranje slavnikov je tu!</p> <p>Sprejemam moške in damske — tudi v bele, nje in barvanje. — Dopispi so najmodernejši vzorci. — J. Stemberger, Reš, Ljubljana, Dunajska cesta 9. 551</p> <p>Hiromant</p> <p>psihiografolog in fizionomist N. Sadluciki — sprejema dnevno od 9 do 12. dopoldne in od 2. do 7. zvečer. — N. Stemberger za hvalna pisma od klijentov. — Do 28. februarja ostanem v Kranju, Hotel Stara pošta, št. 6. — S 1. marcem Jesnice, hotel Kolodvor št. 7. 587</p>
--	--	--	--	--

Na novejši spohalni izum petrolejska plinska svetiljka, »AIDA« z Avrovo žarnico

200-500 sveč moči. Kraina bele luč. Neznaatna poraba petroleja. Sveč kakor elektrika!

„AIDA“

se rabi za razsvetljavo prodajalnic, uradov, gostilnic, šol, cerkev, dvorišč, vrtov itd. „AIDA“ je prikladna za najmanjše in največje prostore. — Zahtevajte prospekt! Glavno skladišče za SHS ima elektrotehnična firma

ŠVARC i drug

ZAGREB, Preradovičeva ulica 1

— Iščemo zaupne zastopnike —

— Zahtevajte takoj prospekt! —

PLETILNI STROJI

nemškega izdelka patent „Ideal“ z jamstvom za nogavice, jopice, svitarje in vsakovrstne pletenine nudijo vsakomur najboljšo in sigurno existenco. V zalogi s potikom, ki je jako lahek, in po potrebi tudi s stanovanjem edino lepri

F. Kos, Ljubljana, Zidovska ul. 5

Generalni zastopnik.

URADNIKA

ki je samostalen slovenski in nemški korespondent in vaje vseh kancelijskih poslov, a da zna tudi srbsko-hrvatski, potrebuje za takoj tvorniško skladišče blagov. (Stofov.)

„SILISIA“, Novi Sad, Pašičeva ulica 21.

Plača dobra, mesto stalno. Pismene ponudbe z referencami in zahtevo plače na gornjo firmo.